

ikke alene, hvorledes Anstalten i det Hele staaer, men ogsaa, hvorledes de forskjellige Systemer, der virke indenfor Anstaltens Omraade, stille sig i oeconomicke Henseende. Det skal være en Virkelighed, og en Virkelighed, der er fuldt saameget værd, som det vilde være, at holde Formuerne særskilt; thi man holder saa ialfald den aldeles tilfældige Forskjel, der kan blive for Formuerne efter det ene System fremfor Formuen efter det andet, udenfor, medens man vil være istand til at bedømme alt det Væsentlige gennem den Indretning af Bogholderiet, der her er foreslaaet, og som jeg haaber, at det ærede Medlem ikke betvivler vil blive fastholdt og fastholdt i langt større Udstrækning end her, gennem den Instrux, der vil være at meddele Bestyrelsen. — Det er fremdeles blevet yttret af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds, at han maatte ansee det for at være meget bedre, om denne Anstalt havde været privat, eller om man ialfald nu, da der var Spørgsmaal om at omorganisere den, var slaaet ind paa den Vej, at overlade den til privat Bestyrelse under Statens Control. Jeg troer ikke, at dette forhold sig rigtigt. Jeg troer, ligesom det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, at de Erfaringer, man i de senere Aar har haft i den Henseende, ikke netop tale til Fordeel for de private Selskaber, hvorimod det, idetmindste efter min Formening, her i Landet turde være en Kjendsgjerning, der ikke kan benægtes, at, naar man indbyder Befolkningen og navnlig den menige Deel af Befolkningen til at træde ind i en Forening af denne Bestaelse, saa søger den en meget væsentlig Beroligelse for sin Sikkerhed deri, at Foreningen undergives Statens Control, og jeg troer, at den gjør det med Rette; thi det forhold sig neppe saaledes, som det ærede Medlem mener, at man ikke i de private Selskaber skulde kunne paavise Foranstaltninger, med Hensyn til hvilke det idetmindste er tilladt at tvivle om, at de udelukkende ere blevne truffet af Hensyn til Interessenternes Bedste. Hvad der derimod er afgjort, og hvad der ogsaa er kommet frem ved de Erfaringer, som man i de senere Aar har høstet, er dette, at de Mænd, som

have haft med saadanne Foreninger at gjøre, idetmindste have søgt for at fikke sig selv meget betydelige Fordele ved at bestyre dem, Noget, som den Anstalt, her er Tale om, maa siges at være fri for. Jeg skal derhos hense det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at jeg tør antage, at der desuden ligger en meget betydelig Garanti mod Misbrug i den Henseende deri, at Opnaaelsen af saadan Fordeel for Bestyrelsen afhænger af Rigsdagen; det er jo Rigsdagens Bevilling, der her kommer an paa, det er jo med Rigsdagen, at man skal være enig om den Lov, hvorpaa Anstalten skal bygges, og Beretning vil jo blive forelagt Rigsdagen hvert eneste Aar, saa at der er givet den størst mulige Garanti, ikke alene for en fuldkommen redelig og forstandig, men ogsaa for den meest sparsommelige Bestyrelse, som overhovedet er mulig. Man driver maaskee i det Hele taget noget Afguderier med at vurdere Fordelene ved private Foranstaltninger i Sammenligning med Statsforanstaltninger. Jeg troer overhovedet, at jo mere man kommer til at see af den Slags, desto mere vil man finde, at det ikke forhold sig rigtigt, at slige private Anstalter bestyres billigere og bringe mere ud end Statsforanstaltninger. Det er tvertimod min Mening, at det jævnlig vil vise sig, at de private Anstalter kræve ialfald en meget større Fordeel for Bestyrelsen, end man nogenstunde falder paa at forlange fra Statens Side. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds meente, at det var en meget væsentlig Feil ved denne Lov, at den ikke havde benyttet Communerne, saaledes som det Lovforslag, som jeg i sin Tid forelagde i det andet Thing, og at det, at man havde undladt dette, i en meget væsentlig Grad vilde virke i modsat Retning, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Fenger) havde gjort gjældende. Jeg vil nu dertil svare det ærede Medlem, at hans Bemærkninger maaskee kunde have en større Vægt, dersom vi endnu stode ved det Lovforslag, der i sin Tid blev forelagt i det andet Thing, thi det var aabenhart af en anden Bestaelse end det nærværende Lovforslag, men jeg har troet at maatte opgive det, for at slaae ind paa den